

Міністру аграрної політики
та продовольства України
КУТОВОМУ Т.В.
01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24
minister@minagro.gov.ua

Вих. №
від 14.03.2017 року

Шановний Тарасе Вікторовичу!

Ми, представники найбільших вітчизняних аграрних асоціацій, засвідчуємо Вам свою глибоку повагу та звертаємось за допомогою у вирішення питання, яке викликає у нас серйозне занепокоєння.

Мова йде про можливість запровадження нового податку на виробництво товарів в упаковці та їх подальше розміщення (проекти Законів України №4835-4838) та створення обов'язкової депозитної системи збору використаної тари (проекти Законів України № 5614, 5615).

Не заперечуючи необхідність вирішення існуючої проблеми поводження з відходами, з метою врегулювання якої розробленні вказані законопроекти, вважаємо, що пропонувані ними механізми є неприйнятними та такими, що *містять загрозу аграрному сектору*, що пояснюється наступним.

1. Щодо запровадження податку на виробництво товарів в упаковці та їх розміщення.

Запровадження такого податку є перекладенням відповідальності забруднювачів навколишнього середовища на споживачів, що не відповідає європейському підходу до вирішення питання поводження з відходами, визначеному Директивами Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС «Про відходи» та «Про відходи та відходи упаковки» 94/62/ЄС, а також **призведе до подорожчання товарів в упаковці, насамперед продуктів харчування**, що особливо гостро відчують соціально незахищені верстви населення. Подорожчання харчових продуктів, у поєднанні із низьким рівнем купівельної спроможності населення, призведе до зменшення рівня споживання таких продуктів та, відповідно, **до фінансових збитків виробників таких товарів і представників аграрного сектору.**

Звертаємо Вашу увагу, що Комітет Верховної Ради України з питань запобігання та протидії корупції у висновках до законопроектів №4835 та №4838 вказав на наявність у них корупційних ризиків. Це пояснюється тим, що їх положення фактично створюють корупційну антиконкурентну систему поводження з відходами (наприклад, статті 26, 31 та 47 проекту №4838 та передбачені проектом

№4835 зміни до статей 26, 28 та 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»), оскільки зобов'язують суб'єктів господарювання укладати договори із виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами, який визначений безальтернативно та безконкурсно органом місцевого самоврядування на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів. Причому такий виконавець будучи монополістом на відповідній території діятиме відповідно до тарифів, які визначить сам.

Крім того, вказані законопроекти не узгоджуються з міжнародними зобов'язаннями України, встановленими Угодою про Асоціацією між Україною та Європейським Союзом в частині наближення законодавства України до законодавства ЄС у сфері охорони навколишнього середовища, у тому числі в сфері поводження з відходами (стаття 363 Угоди). Це пояснюється тим, що регулювання, яке вводитьься ними насправді ж блокує створення системи розширеної відповідальності виробника (РВВ), яка ефективно працює в більшості європейських країн. Так, для підприємств, котрі обрали дану модель РВВ та вирішили самостійно або через організації РВВ виконувати свої зобов'язання, а не платити податок, норма утилізації встановлюється на рівні 100%. Такий показник є неможливим для виконання навіть для найбільш розвинених в даному питанні країн. Фактично, дана вимога носить заборонний характер з точки зору імплементації РВВ.

2. Щодо створення депозитної системи збору використаної тари.

Запровадження обов'язкової депозитної системи та її подальше функціонування вимагає від суб'єктів господарювання значних фінансових витрат, що є неприпустимим для України в існуючих умовах. Для прикладу, впровадження депозитної системи в Німеччині (досвід якої наводиться авторами законопроекту як такий, що потребує наслідування) коштувало приблизно 726 млн. євро, а щорічні витрати на її функціонування сягнули 793 млн. євро.¹

Функціонування цієї системи вимагає від суб'єктів господарювання витрат на придбання спеціального обладнання для прийому тари, створення належно захищених місць для зберігання депозитної тари, забезпечення нової логістики, у тому числі придбання автомобілів для збору тари та її доставки на перероблення, розроблення системи обміну інформацією щодо проданої та повернутої тари, а також підключення до цієї системи.

Як наслідок, витрати на функціонування системи, вартість депозитної етикетки, а також розмір депозиту (не повинен перевищувати середній показник встановлений в країнах ЄС) будуть включені у ціну харчових товарів (напоїв) у тарі, що, безсумнівно, **призведе до суттєвого подорожчання харчових продуктів у тарі.**

Подорожчання харчових продуктів у тарі, у поєднанні із низьким рівнем купівельної спроможності населення, призведе до зменшення рівня споживання

¹ <http://www.apeal.org/wp-content/uploads/2015/04/08-02-Roland-Berger.pdf>

таких продуктів та, відповідно, до фінансових збитків виробників таких товарів і представників аграрного сектору.

Слід відмітити, що впровадження депозитної системи найбільш суттєво вплине на соціально незахищені верстви населення (пенсіонерів та малозабезпечених особах), які будуть позбавлені можливості придбавати навіть соціально значимі товари у тарі як, наприклад, молоко у поліетиленових плівках, вартість якого є порівняно не високою, що і забезпечує його доступність (автори законопроекту пропонуються поширити дію депозитної системи на будь-яку тару для харчових напоїв, у тому числі соціально значимих). Це, на нашу думку, призведе до порушення конституційно закріплених прав таких категорій людей, зокрема на достатній життєвий рівень та достатнє харчування (стаття 48 Конституції України).

При цьому, поширення вимог депозитної системи на молочні продукти, як пропонується законопроектом, не відповідає європейському досвіду, що пояснюється, зокрема тим, що зберігання порожньої тари від таких продуктів потребує забезпечення належних гігієнічних умов, які б унеможливили поширення бактерій, їх спор та неприємного запаху від молочних продуктів.

Підсумовуючи вказане, прийняття вказаних законопроектів та, як наслідок, впровадження нового податку на виробництво товарів в упаковці та/або обов'язкової депозитної системи для збору використаної тари матиме вкрай несприятливі наслідки не лише для суб'єктів господарювання, у тому числі представників аграрного сектору, але і негативно вплине на соціально-економічне становище держави та її громадян, зокрема на соціально незахищені категорії, які особливо гостро відчують подорожчання харчових товарів, насамперед молочних продуктів.

У зв'язку з цим, звертаємось до Вас з проханням повідомити профільні комітети Верховної Ради України про неприйнятність вищезазначених законопроектів та **необхідність їх відхилення**, а також прийняти участь у засіданні цих комітетів для доведення до відома народних депутатів позиції представників аграрного сектору стосовно цих законопроектів.

З повагою,

Голова Всеукраїнської Аграрної Ради

Андрій Дикун

Голова Національної асоціації цукровиків
України «Укрцукор»

В.о. генерального директора ВГО
«Українська аграрна конфедерація»

Марія Дідух

Голова ГС «Аграрний союз України»

Геннадій Новіков

Генеральний директор «Українського клубу
Аграрного бізнесу»

Тарас Висоцький

Виконавчий директор Асоціації «Союз
птахівників України»

Сергій Карпенко

Голова Асоціації «Свинарі України»

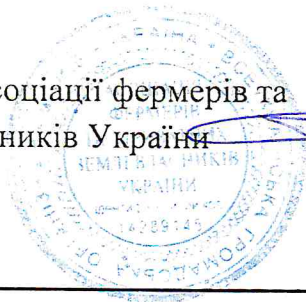
Артур Лоза

Генеральний директор Асоціації виробників
молока України

Вікторія Третякова

Голова Асоціації фермерів та
землевласників України

Іван Гомич